

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Crisis Theologica

Cárdenas, Juan de

Sevilla, 1687

Cap. V. An hæc damnatio invrat octavam opinionem?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-75689](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-75689)

mortalis, per quam peccator transit ad statum gratiæ; deficiente autem medio necessario ad confessionem Sacramentalem, invalida est confessio. Ergo opinio, quæ docet, Fidem explicitam formalem esse medium ad Sacramentum versatur circa valorem Sacramenti, & est tutior: & opinio, quæ docet, Fidem explicitam virtualement sufficiens esse medium ad Sacramentum, versatur circa valorem Sacramenti, & est minus tuta. Ergo qui hac opinione vitur in praxi, eligit opinionem probabilem circa valorem Sacramenti, relicta tutiori

36. Respondeo, eam conclusionem non esse solum probabilem, sed certam; sicut est certum, agricolam, dum seminat immemor fructuum, habere spem colligendi fructus. Deinde, nam certum est, sufficere intentionem virtualement in eo, qui baptizat, vel absolvit; alioqui daretur obligatio ad impossibile; nam dum quis baptizat, & obliviscitur intentionis formalis, pro tunc illam habere non potest, nec est in potestate eius pro tunc eam ad memoriam revocare; quare sufficit, quod antea habuerit eam intentionem formalem, & quod hæc perseveret virtualiter in effectu procedente à tali intentione. Similiter ergo certum debet esse, quod qui confitetur sua peccata, & antea habuit desiderium retributionis æternæ, atque adeo remissionis peccatorum in ordine ad vitam æternam consequendam; in ipsa confessione Sacramentali, tamquam in effectu eius desiderij, habet spem virtualiter contentam.

37. Objicies secundo. Licet spes, & intentio finis consequendi contineantur virtualiter in suo effectu, nempe in electione, & executione medij; tamen cognitio ipsius

finis, non est, cur includatur virtualiter in executione medij: ergo licet spes vitæ æternæ includatur virtualiter in executione medij, nempe confessionis, non est, cur Fides explicita de Deo vt remuneratore includatur virtualiter.

38. Respondeo negando antecedens. Et ad probationem dico, spem finis non contineri virtualiter quasi cæco modo in executione mediorum, sed potius spem quasi manu ductam à bonitate finis. Et ideo complexum ex Fide explicita remuneratoris, & ex spe remunerationis, esse causam executionis mediorum, & complexum ex utroque includi virtualiter in illa. Sic etiam in agricola spes collectionis fructuum, vt à se cognita, est causa spargendi semina; & ideo in seminatione non continetur spes fructuum, quasi cæco modo, sed spes quasi manu ducta ex cognitione proportionis mediorum ad finem, sive ex cognitione proportionis seminationis ad collectionem fructuum.

CAPVT. V.

An hæc damnatio inorat octavam opinionem?

SUMMARIVM.

Sensus octavae propositionis de continentia virtuali Fidei explicitæ in actu charitatis. num. 39.

Octava opinio in suo sensu universali subiacet huic damnationi. num. 40.

Si opinio loquatur de eo, in quo præcesserunt actus Fidei explicitæ, non subiacet damnationi. n. 43.

39. **O**ctavus dicendi modus c. i. relatus est, quem tradit Filguera, nempe posse iustificari homi-

Aa 2

mi.

minem, qui nihil cogitans de Deo vt remuneratore, & attendens ad Deum vt amabilem super omnia, eliceret actum charitatis: ait enim, in actu charitatis tamquam in forma perfectiori, & eminentiori contineri virtualiter fidem explicitam remuneratoris; sicut contritio continetur in actu charitatis virtualiter in eo, qui est immemor peccati mortalis à se commissi. Quæ assertio vniversaliter sumpta reddit hunc sensum: [Quoties quis elicit actum charitatis, etiam si non habeat, neque vnquam habuerit actum formalem Fidei explicitæ de Deo vt remuneratore, potest iustificari, ex eo quod in actu charitatis tamquam in forma perfectiori, & eminentiori continetur virtualiter Fides de Deo vt remuneratore; sicut in actu charitatis tamquam in forma perfectiori continetur virtualiter contritio de peccato mortali.]

40. Quod autem iste sit sensus illius assertionis, patet. Quia hæc continentia virtualis eius Fidei in actu charitatis desumitur dumtaxat ex eo solum, quod actus charitatis sit forma perfectior, & eminentior; atque adeo independenter ab eo, quod præcesserit, vel non præcesserit formalis actus fidei explicitæ de Deo vt remuneratore. Nam quod charitas sit forma perfectior, & eminentior, est independens ab eo, quod præcesserit, aut non præcesserit formalis actus Fidei Remuneratoris. Aliud enim est, quod actus charitatis ex Lege Dei fundata in proportione ipsorum actuum, dependeat in sua existentia à Fide explicita remuneratoris præcedente; & aliud est, quod ab illa dependeat, actus charitatis esse formam perfectiorem, & eminentiorem. Nam primum est verum, & secundum euidenter falsum.

41. Dico primo. Illa propositio in suo sensu vniversali subiacet huic

damnationi. Probat. Nam illa continentia virtualis Fidei de Deo vt remuneratore in actu charitatis non postulat (iuxta eam assertionem) quod præcesserit vnquam formalis actus eius Fidei explicitæ, cum solum detur ex eo, quod actus charitatis sit forma perfectior, & eminentior; atqui si dicatur, nunquam præcessisse actum formalem Fidei explicitæ de Deo vt remuneratore, contradicitur censuræ Pontificiæ, imo & S. Paulo dicenti; *Accedentem ad Deum oportet credere, quia est; & inquirentibus se, remunerator sit.* Nam ex sensu Ecclesiæ requiritur formalis actus Fidei explicitæ; saltem qui præcesserit, & virtualiter contineatur in medio adhibito ad iustificationem.

42. Confirmatur. Nam ille octavus modus dicendi affirmat, contineri virtualiter fidem remuneratoris in actu charitatis, sicut contritio continetur virtualiter in eodem; sed ad hanc continentiam virtualem contritionis in actu charitatis non requiritur, quod vnquam præcesserit contritio: ergo si Fides remuneratoris eodem modo continetur in actu charitatis, non requiretur, quod formalis actus Fidei explicitæ remuneratoris præcesserit.

43. Dico secundo. Benigne interpretanda est mens eius Authoris, vt loquatur respectu hominis Catholici, qui elicit actum charitatis immemor Dei vt remuneratoris, in quo præcesserunt actus formales Fidei explicitæ de Deo vt remuneratore; sed tamen non locutus est cum præcissa formalitate terminorum. Hoc vltimum convincitur ex ijs, quæ dixi in prima conclusione. Debuit enim reducere eam continentiam virtualem, non ad id solum, quod actus charitatis sit forma perfectior, & eminentior, sed etiam ad hoc, quod formalis actus Fidei explicitæ

citæ præcesserit, & persistat morali-
ter modo superius explicato in cap.
3. & 4.

CAPVT VI.

*An reliquæ opiniones supra re-
latae subijciantur huic dam-
nationi?*

SUMMARIUM.

*Non est quæstio de tertia, quarta, &
septima opinione. n. 44.*

*An sufficiat ad iustificationem Fides
explicita de Deo vt remuneratore
naturali? n. 45.*

*Opinio affirmatiua non subiacet huic
damnationi. num. 46.*

*Si propositio asserat sufficere Fidem
explicitam de Deo vt remunerante
ex bonis naturalibus huius vitæ, in-
currit hanc damnationem n. 47.*

Confirmatur ex S. Thoma. n. 48.

*Patriarchis antiquis promissit Deus ali-
qua bona temporalia; & hoc non obs-
tat supradictis. n. 49.*

*Non tenentur fideles communiter scire
distinctionem remunerationis natu-
ralis, & supernaturalis. n. 50.*

*Propositio dosens, requiri, non ex natu-
ra rei, sed ex Lege Dei, Fidem expli-
citam Dei vt remuneratoris, non
subiaceat damnationi. n. 51.*

*Probabilius est, id provenire ex vtro-
que titulo. n. 52.*

44. **E**X opinionibus relatis cap. I
non est quæstio de tertia,
quæ ponit Fidem explicitam remu-
neratoris, esse medium necessarium
ad omnem iustificationem; nulla enim
est opinio magis conformis decreto
Pontificio. Sed neque est quæstio de
quarta opinione, quæ exigit Fidem
explicitam Dei vt remuneratoris su-
pernaturalis: ea enim est opinio

strictior, & tutior. Neque de septima
opinione, quæ adstruit necessitatem
huius medij ad salutem fundari non
in decreto Dei, sed in impossibilitate
morali exercendi actus supernatura-
les sine respectu, aut spe retributionis
eternæ. Quamvis, vt postea dicam,
probabilius censeam, eam necessita-
tem huius medij oriri ex vtroque, &
ex prædicta impossibilitate morali, &
ex decreto Dei.

45. De quinta opinione potest
esse quæstio; docet enim sufficere ad
iustificationem Fidem explicitam su-
pernaturalem de Deo vt re munerato-
re naturali, vel abstrahentem à natu-
rali, & supernaturali remunerato-
re. Inquirimus ergo, an hæc opinio
subijciatur damnationi Pontificiæ? Et
ratio dubitandi est. Nam locus Pauli
iuxta communem intelligentiam vi-
detur loqui de remuneratione æter-
næ beatitudinis. Cum ergo damna-
tio hæc procedat in eodem sensu, ac
locus D. Pauli; cadere videtur in pro-
positionem negantem, quod Fides
explicita Dei vt remuneratoris super-
naturalis sit medium necessarium ad
iustificationem.

46. Dicendum tamen est, censu-
ram Pontificiam non cadere in hanc
quintam opinionem. Probat. Erat
enim notum, ante quam fulminaretur
hæc censura, esse controversiam
inter Doctores Catholicos, an suffi-
ceret Fides explicita Dei vt remune-
ratoris naturalis, an vt supernatura-
lis; atqui censura non damnat ne-
gantem Fidem explicitam sufficere
de remuneratore naturali: ergo cen-
sura non cadit in eam opinionem

47. Verum quidem est, quod si
ea opinio assereret, Fidem requisitam
ad iustificationem esse de Deo vt re-
munerante ex bonis temporalibus,
& naturalibus huius vitæ; illa qui-
dem incurreret hanc damnationem;
imo adversaretur ei oraculo D. Pau-
li;